

BEHOVSUTREDNING MED AVSEENDE PÅ OMORGANISERING AV VERKSAMHET / IGÅNGSÄTTNING AV NY VERKSAMHET / INVESTERINGSPROJEKT

BEHOVSUTREDNING FÖR OMBYGGNAD I GRANHULTSSKOLAN I SYFTE ATT SKAPA ÄNDAMÅLSENLIGA UTRYMMEN FÖR FÖRSKOLAN

1. Behov och behovsdefinition

Enligt stadens strategi för åren 2018-2022 (mars 2018) ska småbarnspedagogiken vara högklassig och vi ska ha en förskola med barnet i fokus. Förskoleundervisningen ska utvecklas i samarbete med skolan och daghemsnätverket ska motsvara framtida behov och ett heltäckande serviceutbud.

I budgetmålen för år 2018 slogs det fast att utredningar om daghems- och skolnät ska göras och att särskilt möjligheten till tätare samarbete mellan förskoleundervisningen och undervisningsväsendet ska utredas. I alla avseenden bör man garantera en kvalitativ småbarnspedagogik och förskoleundervisning. Servicesedel inom småbarnspedagogiken har införts under år 2018.

Svenska utskottet för undervisning och småbarnsfostran beslöt på sitt möte 9.10.2018 att flytta förskoleundervisningen till Granhultsskolan.

Syftet med att flytta förskolegrupperna från daghemmen till Granhultsskolan är följande:

1. att skapa/ frigöra platser inom småbarnspedagogiken som motsvarar behovet under de kommande åren
2. att skapa enhetlighet inom förskoleundervisningen
3. att utveckla förskoleundervisningen i ett närmare samarbete med den grundläggande utbildningen

Beslutet om att flytta förskolan till skolan bygger på en utredning om daghems- och förskolenätet i Grankulla 2019-2029 (SUUS 9.10.2018 § 86:

<http://kauniainense.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182710-4>).

Utredningen slår bl.a. fast att det är skäl att förbereda sig på att antalet finskspråkiga dagvårdsplatser bör öka med 24-30 och de svenskspråkiga med 16-20 platser fram till år 2028. I rapporten har alternativ där förskolan ordnas i daghemmen som nu, eller i skolan, utretts. Olika alternativs effekter på verksamheten, ekonomin och barnen har utretts.

Utgående från ovannämnda utredning vet vi att nuvarande daghemsbyggnader inte räcker till för de behov staden har under kommande år.

Samtidigt har bildningssektorn arbetat med bl.a. följande utmaningar:

- Köpavtalsdaghemmens avtal tar slut i juli 2019 respektive juli 2021. Under år 2018 har därför servicesedelsystemet utretts och godkänts (SUUS 22.5.2018 § 36) och träder i kraft från 1.1.2019. Förhandlingar har förts under år 2018 med bägge köpavtalsdaghemmen för att staden ska kunna garantera att ens nuvarande daghemsplatser kan erbjudas kommuninvånarna i framtiden. SUUS behandlar delvis frågan 12.12.2018 (hyresavtal och förskoleplatser), och återkommer till samarbetet i övrigt på utskottets möte i mars 2019.
- Grankottens daghems fastighets levnadsbana lider mot sitt slut och stadsstyrelsen har under hösten utrett olika möjligheter för tomtens användning (STS 3.9.2018 § 126, 19.11.2018 § 184, 10.12.2018, 28.1.2019). SUUS gav sitt utlåtande om behovet av

Grankottens daghem 21.8.2018 § 67. I utlåtandets slås det fast att småbarnspedagogiken kan avstå från daghemmet endast om a) köpavtalsdaghemmens nuvarande verksamhet ersätts med det nya servicesedelsystemet, b) förskoleundervisningen flyttas i sin helhet till Granhultsskolan och c) befolkningsökningen förverkligas enligt den nya prognosen från 2018 snarare än enligt den gamla prognosen från 2014. I nuläget ser a-punkten ut att förverkligas, men beslut saknas än, c-punkten är oklar och b-punkten är öppen så länge frågan om förskolans utrymmen i skolan är oklara.

- Staden har under de senaste åren haft som mål att öka andelen privatvård, dels för att erbjuda familjerna alternativ, dels för att skjuta fram en dyr investering i ett kommunalt daghem. Olika utredningar har visat att privatvård för kommunen är en förmånligare lösning än kommunal dagvård. Grankulla stads andel privatvård är betydligt lägre än i grannkommunerna och följaktligen är även kostnadsnivån hög. Främjandet av privatvård har gjorts bl.a. med hjälp av det nu godkända servicesedelsystemet och genom att hitta en lösning för hur de platser som nuvarande köpavtalsdaghem erbjuder även finns i framtiden, samt genom att tomten på Sportvägen erbjudits privata aktörer. Frågan om privat daghem på Sportvägen är för närvarande öppen efter att en av aktörerna besvarat sig i ärendet (STS 7.5.208 §66, 11.6.2018 § 105, 20.8.2018 § 114).

Som en följd av ovanstående börjar bristen på daghemslokaler nå bristningsgränsen på finska sidan. Under hösten 2018 fick finska utskottet och stadsstyrelsen med snabb tidtabell fatta beslut om en ny barngrupp som använder Oasen som tillfällig byggnad under tiden 1.1-30.6. 2019 (STS 22.10.2018 § 166). Därefter torde den finska småbarnspedagogiken igen klara sig med nuvarande daghemsbyggnader, men eftersom prognoserna visar på ökat barnantal är det bara en tidsfråga när vi behöver en ny daghemsbyggnad. Alla lösningar som kan skjuta fram en investering och som handlar om att bättre utnyttja befintliga fastigheter behövs. Det här har varit utgångspunkten i den här beredningen

Enligt utredningen om daghems- och förskolenätet i Grankulla 2019 –2029 (SUUS 9.10.2018 §86) har daghemmen sett en årlig ökning av åtta barn (2013-2018). Befolkningsprognoserna tyder på en årlig ökning mellan 3-8 barn fram till 2030. Totalt skulle 16-20 nya dagvårdsplatser behövas fram till år 2028. Utredningen lyfter fram att behovet av nya platser för barn under 3 år föranleder investeringsbehov inom ca 3 –5 års tid. Den ökande barnmängden ryms under det första och kanske under det andra året i befintliga daghem, men därefter behövs sannolikt nya åtgärder för att man skall kunna svara mot de kommande utmaningarna.

Granhultsskolan däremot har haft sjunkande elevantal sedan 2015. Befolkningsprognoserna tyder på att antal barn hålls på nuvarande nivå eller växer till motsvarande nivå som 2004-2005 år 2030. Således motiveras en flytt av förskolan till Granhultsskolan, även enligt de mest positiva befolkningsprognoserna (stadens 1 % tillväxtstrategi) som tyder på ett barn- och elevantal år 2030 som motsvarande det år 2003. En flytt av förskolan till Granhultsskolan är således den mest kostnadseffektiva investeringen för att täcka framtida behov.

Staden ansvarar för att ordna grundläggande undervisning för stadens egna barn, och utskottet fattar varje höst beslut om hur många elever som tas in följande år. Beslutet bygger på prognoser om barnantal. Till åtskillnad från de prognoser som gäller småbarnspedagogiken är dessa ganska tillförlitliga. Vi kan med rätt stor sannolikhet beräkna ungefärligt antal barn. Staden har tidigare tagit in stora andelar Esboelever, den här andelen har nu minskats. När man förr haft fyra parallellklasser, har man nu tre. Det finns inga uppgifter som visar att detta inte skulle räcka till under kommande år.

Granhultsskolan är ursprungligen byggd för grundskolans lågklasser, åk 1-6. Inkorporering av förskolan i grundskolebyggnaden kräver smärre förändringar. Förskolans barn behöver bl.a. ett enhetligt område i skolan där deras verksamhet kan byggas upp enligt de behov som gäller för barn i förskoleåldern och för verksamhet som motsvarar förskoleundervisningens läroplan. Eftersom verksamheten planeras som en heldagsverksamhet med förskoleundervisning och småbarnspedagogik så att verksamhetsdagen för förskolebarnen blir enhetlig behöver utrymmet utrustas med t.ex. våttambur och lek område med redskap för utomhuslek. Därtill har uträkningar om utrymmesbehov visat behovet av ytterligare ett klassrum, specifikt för musik samt smärre förändringar i de existerande klassrummen i Granhultsskolan som skulle användas av åk 1-6.

1.1 Verksamhet

1.1.1 Nuläge

Förskolebarnen är nu 55 till antalet. Verksamhetsåret 2020-2021 är det barn som är födda 2014 som går i förskola, och det finns nu 42 barn i den åldern inom småbarnspedagogiken. Vanligen flyttar det in flera barn före förskolestarten och under förskoleåret, så det är sannolikt att barnantalet växer till ca 50.

Granhultsskolan har för tillfället totalt 368 elever (t.ex. år 2014-2016 hade skolan mer än 400 elever). Eleverna i årskurs 4-6 är indelade i fyra parallellklasser per årskurs, medan årskurs 1-3 i tre parallellklasser per årskurs. I och med det sjunkande antal elever på årskurs 1-3 orsakar inte en flytt av förskolan till Granhultsskolan ett utrymmesproblem.

Tabell: Antal elever i Granhultsskolan hösten 2018

Årskurs	Antal elever*	Personal
1	51	30 lärare
2	52	10 skolgångshandledare
3	58	7 övrig personal**
4	68	
5	76	
6	63	
eftermiddagsverksamhet	80 (1.8.2018 anm.)	7
Totalt (ej em.verksamhet)	368	47

*Primus 7.8.2018: Läsår 2018-2019

** Övrig personal: elevvård, skolsekreterare, skolvård, biträdande rektor, rektor

1.1.2 Målsatt läge

Målet är att förskolan skulle verka i Granhultsskolans östra flygel. Enligt planerna skulle förskolan inhysas i ombyggda utrymmen där nu bildkonst (rum 154-157), musik (161), samt 2 vanliga klassrum med förrådsutrymmen (159,160,162) är lokaliserade.

Fördelarna med lösningen är att förskolan får en egen ingång, har möjlighet till egen skyddad innergård med redan existerande lekredskap. Därtill är skolkurators, psykologens samt hälsovårdarens utrymmen belägna i anslutning till flygeln. Innergården i sin nuvarande form är för liten för 50 barn och måste utvidgas för att inkludera skogsområdet till höger om den östra flygeln.

Den tilltänkta ingången fungerar idag som ett mindre mötesrum. Rummet ombyggs för att fungera som våttambur med klädhyllor och torkskåp. Det nuvarande fönstret ombyggs till ingång. Utrymme 155 byggs om till toaletter.

Personalutrymmena, som ligger nära förskolans flygel, blir gemensamma för för- och grundskolans personal.

Samvaro med grundskolan sker via gemensamma samlingar, gemensamma måltidstider samt utnyttjande av gemensamma utrymmen som t.ex. gymnastiksal, med mera.

När specialsalarerna flyttas kan det minskande antalet elever i Granhultsskolan beaktas, med undantag av utrymmet för musik, som redan nu i sin nuvarande placering upplevs som störande för annan verksamhet. Specialsalarnas flytt kan orsaka smärre förändringar i utrymmena som kommer att användas av den grundläggande utbildningen.

Musiksalens placering är problematisk. Musiksalen kräver ett ljudisolerat läge för att inte störa annan verksamhet. Därtill förespråkar bildningstjänsterna att musiksalen skulle vara lätt tillgänglig kvällstid för utomstående som t.ex. musikinstitutet. Staden har utvecklat elektroniska låssystem i flera utrymmen som används kvällstid och motsvarande tillgänglighet önskas för musiksalen.

Samanvändning med t.ex. musikinstitutet skulle öka nyttjandegraden av utrymmet samt öka samarbetet mellan olika organisationer inom staden samtidigt som musikfostran i ändamålsenliga utrymmen görs tillgänglig för en bredare publik.

Parkeringsplatser finns nu framför den tilltänkta förskoleingången och -gården. Parkeringsplatsen används idag av personal samt av vårdnadshavare som för sina barn till skolan. Vid Grankotten med plats för 47 barn finns 7 parkeringsplatser för vårdnadshavarna. Dimensioneringen för förskolan är motsvarande. Behovet är minst 7-8 extra parkeringsplatser.

Trygga trafikarrangemangen bör säkerställas speciellt med tanke på barnens ålder i Granhultsskolan.

Ett exempel på bottenplan finns som bilaga, där musiksalens placering är funktionell ur verksamhetens synvinkel. I samband med projektplanen kan andra lämpliga lösningar möjligen hittas.

1.1.3 Utrymmesbehov

Utrymmesrekommendationerna per barn i dagvård i Esbo är 7 m²/barn. I Helsingfors använder man sig i nya daghemsutrymmen av en rekommendation på 8 m²/barn. Grankulla har inte fastställt någon exakt utrymmesrekommendation men man har i allmänhet följt Esbos rekommendation. I en del städer uppmärksammar man endast de utrymmen som är i barnens bruk vilket innebär att siffrorna inte är helt

jämförbara. Även antalet toaletter med mera inverkar på hur många barn som kan placeras i ett daghem. Hälsoinspektören har i allmänhet godkänt utrymmena för ett visst maximiantal barn.

Behov för ett extra klassrum finns, endera för musik, eller för normal undervisning ifall ett lämpligare utrymme kan användas för musikundervisning. Planen i bilagan motsvarar behoven, dock kan andra lämpliga lösningar upptäckas då projektplanen görs.

1.2 Tidschema för genomförande

Ur användarsynvinkel är det önskvärt att samtliga ombyggnads- och tillbyggnadsarbeten kunde göras så att förskoleverksamheten skulle kunna inledas så tidigt som möjligt, ifall det inte är möjligt 1.8.2020, så om möjligt 1.8.2021. Enligt direktiven för bygginvesteringsprojekt är det emellertid sannolikt att verksamheten kan inledas först 1.8.2022. Med tanke på att förändringen bör göras för att skapa mer utrymme för platser i daghemmen är den här tidtabellen besvärlig.

2 Utredning av alternativa handlingsmodeller

2.1 Alternativa modeller för den egna verksamheten

Alternativ A:

Östra flygeln i Granhultsskolan omvandlas enligt förskolans behov, och ett extra utrymme byggs till för antingen musikundervisning eller normal undervisning, enligt målsatt läge (punkt 1.1.2 och 1.1.3).

Alternativ B:

En utredning, som utgick från att förskolan, åk 1-2 och gymnasiet finns i Granhultsskolan (och åk 3-9 i Svenska skolcentrum), gjordes under hösten 2017. Enligt den utredningen placerades förskolan i en annan flygel (västra flygeln), som inte påverkade musiksalen. SUUS beslöt emellertid 16.1.2018 (§ 8) att inte fortsätta denna utredning, utan att istället utreda en lösning där förskolan och åk 1-6 finns i Granhultsskolan. I denna lösning var det tvunget att hitta en annan flygel för förskolan, eftersom de behov som gymnasiet och åk 3-6 har är olika. Lösningen hade krävt alltför stora renoveringsarbeten och var inte idealisk för förskolans behov.

Alternativ C:

Närliggande fastigheter, Oasen eller Berga, eller andra fastigheter i staden som kan användas för förskolan.

De bägge nämnda fastigheterna är för små för de behov den svenska förskoleverksamheten har och ingendera fastigheten är ledig. I Berga finns Metsämajas daghem och även i Oasen finns under våren 2019 en grupp som också hör till Metsämajas daghem. Tillströmningen till den finska småbarnspedagogiken har kraftigt ökat och prognoserna antyder att ökningen fortsätter under de kommande åren. Det finns inga lämpliga utrymmen för den svenska förskolan i närheten av Granhultsskolan. Bildningstjänsterna har inte kännedom om andra lediga utrymmen i staden. Lösningen motsvarar inte heller behoven eller målet att utveckla samarbetet mellan förskola och skola.

Alternativ D:

En ny fastighet byggs för förskolan som därmed ger möjlighet att ta emot det ökade antal barn, som prognoserna påvisar, i stadens redan existerande daghem. Lösningen motsvarar emellertid inte utskottets

beslut eller fullmäktiges strategiska mål om mer utvecklat samarbete mellan förskola och skola. Lösningen är därtill dyr. Under år 2019 kommer det att göras en utredning över den finskspråkiga förskoleverksamheten och om platsbehovet inom den finskspråkiga småbarnspedagogiken. Dessutom kommer ett privat daghem sannolikt att starta verksamhet på Sportvägen på f.d. Sagobergets daghems tomt under de kommande åren. En eventuell investering i ett nytt kommunalt daghem kan planeras först när större klarhet om utfallet av dessa utredningar och det privata daghemmet finns till förfogande.

3.1 Reparation

Utrymmena i Granhultsskolan är i relativt gott skick, dock krävs ytrenovering och vissa fasta möbler bör bytas ut i de utrymmen, som enligt planen är tänkta för förskolan (1.1.2).

3.2 Hyrning

Det finns inga utrymmen att hyra i närheten av Granhultsskolan.

3.3 Byggande/nyförvärv

Se alternativ D ovan.

4. Alternativa placeringar

Alternativa placeringar motsvarar inte målet i stadens strategi om närmare samarbete mellan förskola och skola eller svenska utskottets beslut i frågan (9.10.2018).

5 Preliminära kostnadsutredningar

De preliminära totala kostnaderna är följande och baserade på de bifogade planerna:

Alternativ A:

Investeringsbehov: 1 390 000 euro (moms 0 %) ± 25 %.

Inverkan på driftsutgifterna: 109 115 euro/år under början av den totala avskrivningstiden på 20 år.

Alternativ B:

Alternativet är inte realistiskt att genomföra (se pkt 2.1).

Alternativ C:

Alternativet är inte realistiskt att genomföra (se pkt 2.1).

Alternativ D:

Alternativet är inte realistiskt att genomföra i det här skedet (se pkt 2.1), och kostnaden är hög.

Investeringsbehov: 6 miljoner euro -

Inverkan på driftsutgifterna: 471 000 euro/år under början av den totala avskrivningstiden

5.1 Effekter på driftsekonomin

Kostnaderna för om- samt nybygge är beräknade till 1 390 000 euro (moms 0 %) enligt VE2 i de bifogade planerna. Summan inkluderar det ändringsarbete som bör göras i de delar av skolan som används av åk 1 till 6 (120 000 euro) vilka inte är beaktade i kostnadsförslaget för VE2. VE2 i de bifogade planerna

inbegriper att hela förskolan kan på en gång flytta till Granhultsskolan. Detta innebär att året då verksamheten börjar kommer de interna hyrorna att stiga med 69 500 euro beaktande en 20 års avskrivningsperiod, inklusive 3 % ränta på kapitalet motsvarar det 109 115 euro under början av den totala avskrivningstiden.

Kostnaden sjunker något med åren vad gäller räntedelen.

5.2 Investeringskostnader

Den uppskattade investeringen är 1 390 000 euro ± 25 %.

5.3 Reparationskostnader

6 Förutsättningar för finansiering från staten, EU eller andra utomstående finansiärer.

Utomstående finansiering är inte ett alternativ.

7 Jämförelse av alternativen och slutsatser

Alternativ A är det enda alternativet som motsvarar målsättningen om en enhetlig utbildningsstig för barnen och eleverna enligt nationella normer och enligt stadens strategi och utskottet för svenskspråkig utbildning och småbarnspedagogik. Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik har fattat beslut om att flytta förskolan till skolan 9.10.2018 § 86:

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182710-4>

Alternativen B, C och D är inte realistiska att genomföra. De motsvarar inte målsättningen för verksamheten och de är inte kostnadseffektiva (se också pkt 2.1). Alternativ B som gäller användning av en annan flygel i Granhultsskolan är varken ekonomisk eller ändamålsenlig för verksamheten. Alternativ C som gäller användning av alternativa byggnader som t.ex. Oasen eller Berga, kan inte förverkligas eftersom byggnaderna redan är i bruk. Att investera i en ny byggnad för att svara mot behovet av platser inom småbarnspedagogik eller förskola är inte ändamålsenlig just nu, eftersom vi ännu inte har genomfört daghems- och förskoleutredningar gällande den finska verksamheten och eftersom vi ännu inte vet utfallet av etableringen av ett privat daghem på Sportvägen. Lösningen är också den dyraste. Lösningen svarar inte heller mot problemet med jämställd förskola eller problemet med kontinuitet till grundskolan enligt användarutskottets beslut och fullmäktiges strategiska mål.

För närvarande är alla fastigheter plus Oasen som tillfällig fastighet i användning inom småbarnspedagogiken, samtidigt som vi ser att antalet barn totalt ökar med 40-50 barn under de tio kommande åren. Av stadens daghemsfastigheter är dessutom två inte längre ändamålsenliga (Grankotten och Berga), och på sikt behövs bättre lösningar. Oasen är i tillfällig användning under våren för en barngrupp och de utrymmen som blir lediga efter det svarar inte mot den svenska förskolans behov kvantitativt. I Bergafastigheten finns ett finskspråkigt daghem. Fastigheten är alltså inte ledig. Den är inte heller tillräckligt stor för förskoleverksamheten. Andra fastigheter finns inte, enligt de uppgifter bildningen har.

Alternativ A – målsatt läge

Nya dagvårdsplatser kan inte bildas på annat sätt än att förskolan får utrymmen i skolan som nu är dåligt utnyttjade pga. minskande elevantal och genom att de privata daghemsplatser som finns kan garanteras i framtiden samt att ett nytt privat daghem kan etableras på Sportvägen. Som en följd av detta är det viktigt att Granhultsskolans fastighet kan renoveras för förskolans behov. Det här är den mest kostnadsseffektiva och samtidigt ur pedagogisk synvinkel den bästa lösningen.

I enlighet med stadens strategi ska fastigheterna användas effektivt och det är inte skäligt att hålla 3-4 rum outnyttjade i en skola samtidigt som utrymmen behövs inom småbarnspedagogik och förskola och eftersom detta uttryckligen är den pedagogiska lösning som svenska utskottet fattat beslut om i enlighet med stadens strategi.

Lösningen ger inte staden andra tilläggskostnader än den hyreshöjning som följer på investeringen och denna är beaktad i behovsutredningen (109 115 euro/år under början av den totala avskrivningstiden). Vakanser flyttas från en enhet till en annan inom småbarnspedagogiken och hyresutgifter flyttar från skolan till småbarnspedagogiken, men totalt sett varken ökar eller minskar driftsutgifterna på grund av dessa åtgärder.

BILAGOR:

Ritningar över förändringsarbetet i Granhultsskolan
Kostnadsförslag över förändringsarbetet